

"به نام او که به

یادش،

نامش و

عشقش

آغاز می کنیم"

۹۷۷۷۴

دانشگاه پیام نور

مرکز تهران

دانشکده علوم انسانی

گروه جغرافیا

پایان نامه دریافت درجه کارشناسی ارشد

عنوان:

مطالعه اثرات صنعت گردشگری بر توسعه پایدار روستاهای ساحلی

مطالعه موردی: بخش سرخرود شهرستان محمودآباد

استاد راهنما

دکتر اسدالله دیوسالار

استاد مشاور

دکتر عبدالحمید نظری

دانشجو:

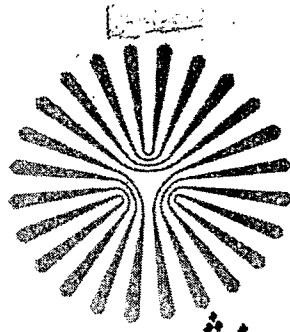
مریم گزرا

آبان ۱۳۸۶

۱۳۸۷ / ۲ / ۱۴

۹۲۷۷۴

دارگاہِ حقانیہ
پشاور

تصویب نامہ

پایان نامہ تحت عنوان:

مطالعہ اثرات صنعت گردشگری در توسعه پایدار روستاهای ساحلی، مورد بخش سکید رود
شہرستان محمود آباد

نمبرہ: ۱۸۱۵۵ درجہ: عالی

مجموعہ و سیم

تاریخ دفاع: ۸۶/۰۸/۰۵

اعضای هیات داوران:

امضاء مرتبہ علمی هیات داوران

نام و نام خانوادگی

استاد راهنما
استاد مشاور
استاد داور
نماینده گروه

۱- آقای دکتر اسدالله دیو سالار

۲- آقای دکتر عبدالحمید نظری

۳- آقای دکتر قدیر فیروز نیا

۴- سرکار خانم دکتر نفیسه مرصوصی

تقدیم به:

پدر مهربانم و مادرم که الهه بردباری هاست.
سایر اعضای خانواده‌ام که مشوق من در این راه بودند.
همه دانش‌آموختگان عرصه علم و دانش.
همه روستاییان زحمتکش خطه سرسبز شمال.

تقدیر

خداوند سبحان را ستایش می گویم که نعمت بیان را به انسان ارزانی داشت و قلم را خلق کرد و به واسطه آن ندیده ها و نداشته ها را به انسان آموخت خداوندی که به خواندن امر فرمود و به نوشتن قسم یاد کرد.

حال که به لطف خداوند این پایان نامه و به تبع آن دوره کارشناسی ارشد به پایان آمده است بر خود فرض می دانم تا از زحمات پدر و مادرم تشکر و قدردانی کنم. همچنین از تمامی معلمان، دبیران و استادانی که از اولین روز مدرسه تا امروز در دانشگاه با بردباری، نوشتن و خواندن را و مهمتر از همه اندیشیدن را به من آموختند تشکر و قدردانی کنم.

به ویژه از استاد راهنمای گرانمایه آقای دکتر دیوسالار تشکر کنم که راهنما و راهگشای اینجانب در تالیف پایان نامه بوده اند.

از استاد بزرگوار آقای دکتر نظری که زحمت استاد مشاور این پایان نامه را متحمل شده اند سپاسگزاری می کنم همچنین از استادان محترم ناظر که این پایان نامه را درخور مطالعه دیدند و با انتقادات و پیشنهادهای سازنده خود نگارنده را در کاستیها و ناراستیهای آن رهنمون شدند. در ضمن از زحمات بی دریغ مهندس گازا، عبدی، فتاحی، دهقان، اسدی، لیلابی، شیخ اعظمی، استاد طهماسبی پاشا، استاد جعفری، استاد نادی، خانزاد، هاشم پورو بدینوسیله قدردانی می شود.

از تمامی استادان محترم دکتر موسی کاظمی، دکتر علی اکبری، دکتر نظری، دکتر بدری، دکتر مرصوصی، دکتر قهرودی، دکتر بابائی، دکتر نجفی، که در طول دوره تحصیل مقطع کارشناسی ارشد از محضرشان کسب فیض نمودم قدردانی می نمایم.

در پایان از تمامی عزیزانی که در انجام این تحقیق مرا یاری نمودند تشکر نموده و امیدوارم در سایه توجهات حضرت حق موفق و موید باشند.

صفحه	عنوان
۱	مقدمه
۳	فصل اول : کلیات طرح تحقیق
۴	۱-۱- تعریف مسأله و بیان سؤالات تحقیق
۵	۱-۲- سابقه و ضرورت انجام تحقیق
۵	۱-۳- فرضیه های تحقیق
۶	۱-۴- متغیرهای تحقیق
۸	۱-۵- اهداف تحقیق
۸	۱-۶- روش تحقیق
۸	۱-۷- قلمرو مکانی تحقیق
۸	۱-۸- قلمرو زمانی تحقیق
۸	۱-۹- روش و ابزار گردآوری اطلاعات
۸	۱-۱۰- جامعه آماری و تعداد نمونه
۹	۱-۱۱- روش نمونه گیری
۱۰	۱-۱۲- فرایند تحقیق
۱۱	۱-۱۳- روش اجرای تحقیق
۱۱	۱-۱۴- محدودیتها و تنگناهای تحقیق
۱۱	۱-۱۵- روش تجزیه و تحلیل
۱۲	۱-۱۶- پیشینه تحقیق
۱۶	نتیجه گیری
۱۸	فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۹	۲-۱- مفاهیم و تعاریف
۱۹	۲-۱-۱- گردشگر
۱۹	۲-۱-۲- معنی و مفهوم گردشگری
۲۰	۲-۱-۳- انواع گردشگری
۲۰	الف : طبیعت گردی (اکو توریسم)
۲۱	ب : گردشگری سیاسی
۲۱	ج : گردشگری تفریحی
۲۱	د : گردشگری درمانی

۲۱	ه: گردشگری ورزشی
۲۱	و: گردشگری تجاری
۲۱	ز: گردشگری فرهنگی
۲۲	ح: گردشگری اجتماعی
۲۲	۲-۱-۴- توسعه پایدار گردشگری
۲۳	۲-۱-۵- روستاهای ساحلی
۲۳	۲-۱-۶- برنامه ریزی روستایی
۲۳	۲-۲- تاریخچه گردشگری
۲۳	۲-۲-۱- تاریخچه گردشگری در جهان
۲۴	۲-۲-۲- تاریخچه گردشگری در ایران
۲۶	۲-۲-۱- جایگاه صنعت گردشگری کشور در برنامه چهارم توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور
۲۷	۲-۲-۳- سیر توسعه و تحولات گردشگری در ایران و مازندران
۲۹	۲-۲-۳- مدت اقامت گردشگران در استان مازندران
۳۰	۲-۳- گردشگری و آثار آن
۳۰	۲-۳-۱- آثار اقتصادی گردشگری
۳۱	۲-۳-۱-۱- آثار مثبت اقتصادی
۳۲	- اشتغال زایی
۳۴	- تراز پرداخت ها
۳۵	- ارز آوری
۳۵	- درآمد زایی
۳۷	۲-۳-۱-۲- آثار منفی اقتصادی
۳۷	- ایجاد مشاغل فصلی
۳۷	- کاهش توان خرید جمعیت بومی
۳۸	۲-۳-۲- آثار اجتماعی گردشگری
۳۸	۲-۳-۲-۱- آثار مثبت اجتماعی
۳۸	- افزایش درآمد و بهبود کیفیت زندگی جامعه میزبان
۳۹	- افزایش فرصتهای فعالیت برای زنان و افزایش نقش زنان در جوامع سنتی
۳۹	- بهبود وضعیت بهداشت
	-

۳۹	- افزایش سطح دانش و معلومات افراد
۳۹	- ایجاد تسهیلات و تشکیلات برای گردشگران
۳۹	۲-۳-۲- آثار منفی اجتماعی
۴۰	- توزیع نابرابر درآمد های حاصل از گردشگری
۴۰	- افزایش جمعیت به سبب ازدحام مسافران و گردشگران و راه بندگانها و افزایش خلاف کاری ها و جنایتها
۴۰	- استعمار گرای نوین
۴۰	- اختلال نظام اخلاقی جامعه بومی
۴۱	۲-۳-۳- آثار فرهنگی گردشگری
۴۱	۲-۳-۱- آثار مثبت فرهنگی
۴۲	- ارتقای تبادل فرهنگی و برقراری ارتباط بیشتر با دنیای بیرون
۴۲	- ایجاد آگاهی بیشتر در زمینه فرهنگ و هویت ملی
۳	- افزایش کثرت نسبت به هنرهای محلی (به ویژه صنایع دستی)
۴	۲-۳-۲- آثار منفی فرهنگی
۴۵	- جنبه های فرهنگی ناشی از گردشگری می تواند توازن فرهنگی ناحیه بازدید شده را دچار اختلال نماید .
۴۶	- به ابتداء کشیدن مقدسات ، باورها و همشکل سازی
۴۷	۲-۳-۴- آثار زیست محیطی گردشگری
۷	۲-۳-۴-۱- آثار مثبت زیست محیطی
۹	- حفاظت از محیط زیست با توسعه صنعت گردشگری
۵۰	- کمک به بهبود کیفیت محیط زیست منطقه
۵۰	۲-۳-۴-۲- آثار منفی زیست محیطی
۵۱	- زیان های محیطی
۵۳	- آلودگی
۵۴	- جمع بندی
۵۶	۲-۴- توسعه پایدار گردشگری
۵۸	۲-۴-۱- گردشگری و توسعه پایدار اقتصادی
۵۹	۲-۴-۲- گردشگری و توسعه پایدار اجتماعی
۵۹	۲-۴-۳- گردشگری و توسعه پایدار فرهنگی

۶۰	۲-۴-۴-گردشگری و توسعه پایدار زیست محیطی
۶۱	- جمع‌بندی
۶۱	۲-۵-روستاهای پیشرو در گردشگری پایدار روستایی
۶۱	۲-۵-۱-گردشگری روستایی در یوتا
۶۲	۲-۵-۲-گردشگری روستایی در روستای ((برونته)) در سال ۱۸۲۰
۶۳	۲-۵-۳-گردشگری روستایی در ((برن)) ترنسیلوانیا رومانی
۶۴	۲-۵-۴-گردشگری روستایی در کشور چین
۶۴	۲-۵-۵-طرح پیشنهادی ایجاد دهکده گردشگری در استان گلستان (جزیره آشوراده)
۶۵	۲-۵-۶-طرح ایجاد دهکده گردشگری مازندران
۶۷	نتیجه‌گیری
۶۷	فصل سوم: معرفی ویژگیهای جغرافیایی بخش سرخرود
۶۸	۳-۱-ویژگیهای طبیعی بخش سرخرود
۶۸	۳-۱-۱-مقدمه
۶۸	۳-۱-۲-موقعیت جغرافیایی
۷۲	۳-۱-۳-وضعیت زمین‌شناسی و توپوگرافی
۷۴	۳-۱-۳-۱-وضعیت لرزه‌خیزی
۷۶	۳-۱-۳-۲-وضعیت آب و هوایی
۷۶	۳-۱-۳-۳-درجه حرارت
۷۷	۳-۱-۳-۴-میزان رطوبت یا نم نسبی هوا
۷۸	۳-۱-۳-۵-بارندگی
۷۹	۳-۱-۳-۶-روند جریان باد
۸۰	۳-۱-۳-۷-وضعیت خاک
۸۰	۳-۱-۳-۸-منابع آب
۸۱	۳-۱-۳-۹-وضعیت پوشش گیاهی
۸۲	- جمع‌بندی
۸۲	۳-۲-ویژگیهای انسانی بخش سرخرود
۸۲	۳-۲-۱-ویژگیهای جمعیتی
۸۲	۳-۲-۲-تعداد جمعیت و تحول آن
۸۳	۳-۲-۱-۲-شمار و بعد خانوار
۸۳	۳-۲-۱-۳-ساخت جنسی و سنی جمعیت

۸۵	۳-۲-۱-۴- مهاجرت
۸۶	۳-۲-۱-۵- وضعیت سواد و آموزش
۸۸	- جمعبندی
۸۸	۳-۲-۲- ویژگیهای اقتصادی
۸۸	۳-۲-۱- بررسی وضعیت فعالیتهای اقتصادی
۸۹	۳-۲-۱-۱- بررسی وضع کشاورزی
۹۰	۳-۲-۱-۲- بررسی وضع دامپروری
۹۰	۳-۲-۱-۳- بررسی وضع خدمات
۹۲	- جمعبندی
۹۳	۳-۳- جاذبه های گردشگری بخش سرخرود
۹۳	۳-۳-۱- جاذبه های طبیعی
۹۳	۳-۳-۱-۱- دریا و رودخانه ها
۹۵	۳-۳-۱-۲- مناظر طبیعی (جلگه ای)
۹۵	۳-۳-۲- جاذبه های تاریخی
۹۵	۳-۳-۱- بناهای تاریخی بخش سرخرود
۹۶	۳-۳-۳- جاذبه های اقتصادی
۹۶	۳-۳-۱- کانونهای مبادله و بازارهای سنتی و صنایع دستی
۹۶	۳-۳-۴- جاذبه های فرهنگی
۹۶	۳-۳-۴-۱- کنش های فرهنگی ویژه
۹۷	- جشن تیرماه سیزده (تیرگان)
۹۷	۳-۳-۵- جاذبه های زیارتی
۹۹	۳-۳-۶- جاذبه های ورزشی
۹۹	۳-۴- تأسیسات و تجهیزات گردشگری
۱۰۰	۳-۴-۱- واحدهای اقامتی
۱۰۰	۳-۴-۲- تأسیسات ساحلی
۱۰۰	۳-۴-۲-۱- شهرکها، مجتمع ها و ویلاها
۱۰۱	۳-۴-۲- طرح سالمسازی دریا

صفحه	عنوان
۱۰۲	۳-۴-۳- تأسیسات پذیرایی
۱۰۲	۳-۴-۴- تأسیسات ورزشی
۱۰۲	۳-۴-۵- امکانات حمل و نقل
۱۰۲	الف) جاده ها و شبکه ارتباطی
۱۰۴	ب) ایستگاه مینی بوس و سواری
۱۰۴	ج) آژانس تلفنی
۱۰۴	۳-۴-۶- اماکن فراغتی
۱۰۴	الف) پارک عمومی
۱۰۴	ب) کتابخانه عمومی
۱۰۵	نتیجه گیری
۱۰۷	فصل چهارم: اثبات فرضیات تحقیق، نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۰۸	۴-۱- مقدمه
۱۰۸	۴-۲- تجزیه و تحلیل آماری جهت اثبات فرضیات تحقیق
۱۵۶	۴-۲-۱- تجزیه و تحلیل آماری جهت اثبات فرضیه اول تحقیق
۱۵۹	۴-۲-۲- تجزیه و تحلیل آماری جهت اثبات فرضیه دوم تحقیق
۱۶۰	۴-۳- جمع بندی و نتایج تحقیق
	۴-۴- راهکارهای پیشنهادی

منابع

ضمائم

فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۲۲	۱-۲- اشکال جهانگردی (از بعد تقاضا)
۵۶	۲-۲- شکل محیط زیست گردشگری

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۶	۱-۱- متغیرهای تحقیق
۲۸	۱-۲- گردشگران وارد شده به استان مازندران طی سالهای ۸۱-۱۳۷۹
۵۵	۲-۲- اثرات گردشگری در ابعاد مختلف
۷۰	۱-۳- تعداد آبادیهای بخش سرخورد به تفکیک دهستان
۷۲	۲-۳- فهرست آبادیهای ساحلی مورد مطالعه
۷۷	۳-۳- روند تغییرات شاخصهای دما در ماههای مختلف سال در بخش سرخورد
۷۸	۴-۳- درصد رطوبت نسبی و روند تغییرات آن در طی ماههای مختلف سال در بخش سرخورد
۷۹	۵-۳- روند تغییرات بارش ماهانه و جمع کل بارش سالانه در بخش سرخورد (بر حسب میلیمتر)
۸۱	۶-۳- مشخصات روستاهای دارای آبندان
۸۳	۷-۳- تعداد آبادیهای دارای سکنه شهرستان بر حسب بخش به تفکیک طبقات جمعیتی
۸۴	۸-۳- جمعیت نقاط روستایی بخش و گروه های عمده سنی به تفکیک جنس
۸۵	۳-۹- میزان مهاجران وارد شده به بخش سرخورد طی ۱۰ سال قبل از سرشماری ۱۳۷۵ بر حسب آخرین محل اقامت قبلی به تفکیک نقاط روستایی و جنس سال ۱۳۷۵
۸۶	۳-۱۰- میزان مهاجران وارد شده به بخش سرخورد طی ۱۰ سال قبل از سرشماری ۱۳۷۵ بر حسب مدت اقامت در محل سرشماری به تفکیک نقاط روستایی
۸۷	۳-۱۱- درصد جمعیت ۶ ساله و بیشتر در نقاط روستایی بخش و گروههای عمده سنی به تفکیک جنس و وضع سواد
۸۸	۳-۱۲- درصد جمعیت ۶-۲۴ ساله در حال تحصیل در نقاط روستایی بخش و گروههای عمده سنی به تفکیک جنس
۸۹	۳-۱۳- جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر نقاط روستایی بخش و وضع فعالیت به تفکیک جنس سال ۱۳۷۵
۹۰	۳-۱۴- توزیع سطوح زیر کشت و الگوی کشت در بخش سرخورد شهرستان محمودآباد سال ۱۳۸۱
۹۱	۳-۱۵- فهرست مرغداریها و ظرفیت آنها در بخش سرخورد شهرستان محمودآباد سال ۱۳۸۱
۹۱	۳-۱۶- فهرست گاوداریهای صنعتی و ظرفیت آنها در بخش سرخورد شهرستان محمودآباد سال ۱۳۸۱
۹۲	۳-۱۷- توزیع واحدهای اصناف تولیدی در بخش سرخورد سال ۱۳۸۱
۹۸	۳-۱۸- مشنحات اماکن مذهبی بخش سرخورد سال ۱۳۸۴
۱۰۱	۳-۱۹- شهرکهای گردشگری بخش سرخورد سال ۱۳۸۵
۱۰۹	۴-۱- اطلاعات استخراج شده از پرسشنامه خانوار
۱۱۰	۴-۲- آمار توصیفی داده های استخراج شده از پرسشنامه خانوار نمونه
۱۱۱	۴-۳- توزیع فراوانی میزان افزایش قیمت ارزاق عمومی در فصل افزایش گردشگران (تابستان)

- ۴-۴-۱۱۲ آزمون کی دو میزان افزایش قیمت ارزاق عمومی در فصل افزایش گردشگران (تابستان)
- ۴-۵-۱۱۲ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه بین رشد صنعت گردشگری و میزان افزایش قیمت ارزاق عمومی در فصل افزایش گردشگران (تابستان)
- ۴-۶-۱۱۳ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در درآمد سالانه خانوار
- ۴-۷-۱۱۴ آزمون کی دو تا ثیر گردشگری در افزایش درآمد سالانه خانوار
- ۴-۸-۱۱۴ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در افزایش درآمد سالانه خانوار
- ۴-۹-۱۱۵ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در هزینه خانوار روستا
- ۴-۱۰-۱۱۶ آزمون کی دو تا ثیر گردشگری در افزایش هزینه خانوار روستا
- ۴-۱۱-۱۱۶ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در افزایش هزینه خانوار روستا
- ۴-۱۲-۱۱۷ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در پس انداز خانوار
- ۴-۱۳-۱۱۸ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در پس انداز خانوار
- ۴-۱۴-۱۱۸ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در پس انداز خانوار
- ۴-۱۵-۱۱۹ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر شیوه رفتاری مردم روستا
- ۴-۱۶-۱۲۰ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر شیوه رفتاری مردم روستا
- ۴-۱۷-۱۲۰ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در تغییر شیوه رفتاری مردم روستا
- ۴-۱۸-۲۱ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت بهداشت خانوار
- ۴-۱۹-۱۲۲ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت بهداشت خانوار
- ۴-۲۰-۱۲۲ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در تغییر وضعیت بهداشت خانوار
- ۴-۲۱-۱۲۳ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر پوشش لباس خانوار
- ۴-۲۲-۱۲۴ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر پوشش لباس خانوار
- ۴-۲۳-۱۲۴ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در تغییر پوشش لباس خانوار
- ۴-۲۴-۱۲۵ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر نوع غذای مصرفی خانوار
- ۴-۲۵-۱۲۶ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر نوع غذای مصرفی خانوار
- ۴-۲۶-۱۲۶ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در تغییر نوع غذای مصرفی خانوار
- ۴-۲۷-۲۷ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر سبک ازدواج روستاییان
- ۴-۲۸-۲۸ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر سبک ازدواج روستاییان
- ۴-۲۹-۲۸ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در تغییر سبک ازدواج روستاییان
- ۴-۳۰-۲۹ توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در بروز (تبهکاری ها و ناهنجاری های اجتماعی) مردم محلی
- ۴-۳۱-۳۰ آزمون کی دو تاثیر گردشگری در بروز (تبهکاری ها و ناهنجاری های اجتماعی) مردم محلی
- ۴-۳۲-۱۳۰ تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیر گردشگری در بروز (تبهکاریها و ناهنجاریهای اجتماعی) مردم محلی

- ۳۳-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری دراز بین رفتن فرهنگ بومی ومحلی روستا
۱۳۱
- ۳۴-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری دراز بین رفتن فرهنگ بومی ومحلی روستا
۱۳۲
- ۳۵-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری دراز بین رفتن فرهنگ بومی ومحلی روستا
۱۳۲
- ۳۶-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری درمیزان دل بستگی افراد به باورها و سنتها
۱۳۳
- ۳۷-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری درمیزان دل بستگی افراد به باورها و سنتها
۱۳۴
- ۳۸-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری درمیزان دل بستگی افراد به باورها و سنتها
۳۴
- ۳۹-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت فرهنگی روستا
۳۵
- ۴۰-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت فرهنگی روستا
۳۶
- ۴۱-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری در تغییر وضعیت فرهنگی روستا
۱۳۶
- ۴۲-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری درتغییر اعتقاد جوانان روستا به باورهای مذهبی
۳۷
- ۴۳-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری درتغییر اعتقاد جوانان روستا به باورهای مذهبی
۱۳۸
- ۴۴-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری درتغییر اعتقاد جوانان روستا به باورهای مذهبی
۱۳۸
- ۴۵-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری درتغییر کاربری زمین های کشاورزی
۱۳۹
- ۴۶-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری درتغییر کاربری زمین های کشاورزی
۱۴۰
- ۴۷-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری درتغییر کاربری زمین های کشاورزی
۱۴۰
- ۴۸-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در گران شدن قیمت زمینها
۱۴۱
- ۴۹-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری در گران شدن قیمت زمینها
۱۴۲
- ۵۰-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری در گران شدن قیمت زمینها
۱۴۲
- ۵۱-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری درتغییر وضعیت آب رودخانه ها از لحاظ کیفیت فیزیکی
۱۴۳
- ۵۲-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری درتغییر وضعیت آب رودخانه ها از لحاظ کیفیت فیزیکی
۱۴۴
- ۵۳-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری درتغییر وضعیت آب رودخانه ها از لحاظ کیفیت فیزیکی
۱۴۴
- ۵۴-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت ظاهر روستا از لحاظ عوامل آلوده ساز (زیاله)
۱۴۵
- ۵۵-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت ظاهر روستا از لحاظ عوامل آلوده ساز (زیاله)
۱۴۶
- ۵۶-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری در تغییر وضعیت ظاهر روستا از لحاظ عوامل آلوده ساز (زیاله)
۱۴۶
- ۵۷-۴- توزیع فراوانی تا ثیر گردشگری در زیباسازی نواحی کنار رودخانه و ساحل دریا
۱۰۴۷
- ۵۸-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری در زیباسازی نواحی کنار رودخانه و ساحل دریا
۱۴۸
- ۵۹-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری در زیباسازی نواحی کنار رودخانه و ساحل دریا
۱۴۸
- ۶۰-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در افزایش ساختمان سازی (ویلا، پلاژهای خصوصی یا عمومی) در روستا
۱۴۹
- ۶۱-۴- آزمون کی دو تاثیر گردشگری در افزایش ساختمان سازی (ویلا، پلاژهای خصوصی یا عمومی) در روستا
۱۵۰
- ۶۲-۴- تست ارزش یابی جهت تعیین شدت رابطه تا ثیرگردشگری در افزایش ساختمان سازی (ویلا، پلاژهای خصوصی یا عمومی) در روستا
۱۵۰
- ۶۳-۴- تاثیر ورود گردشگران به منطقه در در ابعاد مختلف
۱۵۱

س

- ۱۵۲ ۶۴-۴ - نمای کلی شدت رابطه بین رشد صنعت گردشگری و متغیرها
- ۱۵۳ ۶۵-۴ - نمای کلی آثار گردشگری در ابعاد مختلف در بخش سرخورد
- ۵۷ ۶۶-۴ - آمار توصیفی داده های استخراج شده از پرسشنامه کارشناسان و برنامه ریزان
- ۱۵۸ ۶۷-۴ - امتیاز اجزای موثر در برنامه ریزی توسعه پایدار روستاهای ساحلی بخش سرخورد
- ۵۹ ۶۸-۴ - میانگین امتیاز ابعاد موثر در برنامه ریزی توسعه پایدار صنعت گردشگری روستاهای ساحلی بخش سرخورد

فهرست نقشه ها

صفحه	عنوان
۶۹	۱-۳- موقعیت استان مازندران در کشور
۶۹	۲-۳- موقعیت شهرستان محمودآباد در استان مازندران
۶۹	۳-۳- موقعیت بخش سرخرود در شهرستان محمودآباد
۷۱	۴-۳- موقعیت روستاهای بخش سرخرود شهرستان محمودآباد
۷۳	۵-۳- نقشه توپوگرافی بخش سرخرود شهرستان محمودآباد
۷۵	۶-۳- محورهای زلزله های مخرب از ۱۹۰۰ تا ۱۹۷۶ استان مازندران
۱۰۳	۷-۳- مشخصات راههای بخش سرخرود

فهرست نمودار

صفحه	عنوان
۷	۲-۱- چارچوب کلی طرح تحقیق
۱۱۱	۴-۱- توزیع فراوانی میزان افزایش قیمت ارزاق عمومی در فصل افزایش گردشگران (تابستان)
۱۱۳	۴-۲- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در افزایش درآمد سالانه خانوار
۱۱۵	۴-۳- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در افزایش هزینه خانوار روستا
۱۱۷	۴-۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در پس انداز خانوار روستا
۱۱۹	۴-۵- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر شیوه رفتاری مردم روستا
۱۲۱	۴-۶- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت بهداشت خانوار
۱۲۳	۴-۷- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر پوشش لباس خانوار
۱۲۵	۴-۸- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر نوع غذای مصرفی خانوار
۱۲۷	۴-۹- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر سبک ازدواج روستاییان
۱۲۹	۴-۱۰- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در بروز (تبهکاری ها و ناهنجاری های اجتماعی) مردم محلی
۱۳۱	۴-۱۱- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری دراز بین رفتن فرهنگ بومی و محلی روستا
۱۳۳	۴-۱۲- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در میزان دل بستگی افراد به باورها و سنتها
۱۳۵	۴-۱۳- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت فرهنگی روستا
۱۳۷	۴-۱۴- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر اعتقاد جوانان روستا به باورهای مذهبی
۱۳۹	۴-۱۵- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر کاربری زمین های کشاورزی
۱۴۱	۴-۱۶- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در گران شدن قیمت زمینها
۱۴۳	۴-۱۷- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت آب رودخانه ها از لحاظ کیفیت فیزیکی
۱۴۵	۴-۱۸- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در تغییر وضعیت ظاهر روستا از لحاظ عوامل آلوده ساز (زباله)
۱۴۷	۴-۱۹- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در زیباسازی نواحی کنار رودخانه و ساحل دریا
۱۴۹	۴-۲۰- توزیع فراوانی تاثیر گردشگری در افزایش ساختمان سازی (ویلا، پلاژهای خصوصی یا عمومی) در روستا

چکیده

این پایان نامه به اثرات صنعت گردشگری در توسعه پایدار روستاهای ساحلی بعنوان یکی از موضوعات قابل بحث در سالهای اخیر با توجه به توسعه شهرنشینی، بهبود سیستم حمل و نقل و ارتباطات، افزایش اوقات فراغت و غیره در حال گسترش است، اشاره می‌کند. برای تبیین موضوع ابتدا به اثرات صنعت گردشگری در ابعاد مختلف اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی پرداخته شد، آنگاه سعی گردید نمونه‌هایی از اثرات ناشی از توسعه صنعت گردشگری بر مناطق و روستاهای ساحلی سراسر جهان ذکر گردد. تحقیق حاضر نشان می‌دهد که تحقیقات گسترده‌ای طی سالهای گذشته و بخصوص در سالهای اخیر در زمینه صنعت گردشگری بطور عام و گردشگری روستایی بطور خاص و همچنین در زمینه اثرات آن بعمل آمده است. ولی بخش سرخرود از شهرستان محمودآباد به عنوان یکی از نواحی مستعد گردشگری بوده که در چند دهه‌ی گذشته یا (در دهه‌ی اخیر) تحولات زیادی را در این زمینه تجربه کرده است و پژوهش کامل و دقیقی انجام نگرفته است از این رو به عنوان ناحیه موردی (Case study) در سواحل انتخاب گردید.

در این تحقیق از روشهای کتابخانه‌ای و میدانی بویژه تکمیل پرسشنامه در دو مرحله: ۱- مرحله اول از خانوار روستاهای نمونه و ۲- مرحله دوم مدیران و کارگروه‌های برنامه ریزی استفاده گردید. در تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز از نرم افزار آماری SPSS و آزمون کی دو (χ^2) و آزمون فریدمن بهره گرفته شد.

بررسیهای انجام گرفته نشان می‌دهد که میزان رشد صنعت گردشگری در روستاهای کرانه ساحلی شهرستان محمودآباد در سطح بالایی بوده و دارای اثرات متعدد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی می‌باشد. در مجموع رشد گردشگری در روستاهای ساحلی بخش سرخرود، بر وضعیت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی (کالبدی) تاثیر داشته است.

بنابراین با توجه به توانمندیهای فوق العاده بخش سرخرود در زمینه جذب گردشگری، ضرورت دارد تصمیم سازان و برنامه‌ریزان توسعه همه جانبه شهرستان را به عنوان یکی از فعالیت‌های پایه در قالب رویکرد توسعه پایدار جستجو نمایند.

واژگان کلیدی: گردشگر، گردشگری، توسعه پایدار گردشگری، روستاهای ساحلی، برنامه ریزی روستایی

مقدمه

گردشگری با سرعتی بیش از گذشته در حال تغییر و دگرگونی است، این تحولات که از انقلاب صنعتی آغاز شده همچنان ادامه دارد، عواملی چون تولید روزافزون اتومبیل، ایجاد و گسترش راه آهن و افزایش اوقات فراغت همگی دست به دست هم داده‌اند تا صنعتی نوپا اما پویا را شکل دهند، مع الوصف توسعه پایدار گردشگری، به دلیل اهمیت و آثار بالقوه مثبت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی (کالبدی) که بدون برنامه‌ریزی امکان پذیر و دست یافتنی نخواهد بود. توسعه گردشگری از یک سو می‌تواند آثار و منافع مثبت اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی (کالبدی) در منطقه گردشگری پذیر داشته باشد، و از سوی دیگر دارای آثار منفی در تمامی ابعاد و بخصوص در بعد زیست محیطی ایجاد نماید. بنابراین ایجاد تعادل در این زمینه به گونه‌ای که اثرات مثبت بیش از اثرات منفی باشند نیازمند اتخاذ سیاستگذاری اصولی از طریق فرایند برنامه‌ریزی می‌باشد. فرایند برنامه‌ریزی به منظور توسعه پایدار گردشگری با لحاظ ابعاد زیر می‌تواند موثر واقع شود.

۱- تبیین میزان توجه به فرآیند رشد توسعه پایدار صنعت گردشگری روستاهای ساحلی

۲- آشنا نمودن مدیران و برنامه‌ریزان روستاها به اهمیت و ضرورت توجه به اصول توسعه پایدار زیست محیطی جهت کاهش بحران زیست محیطی

۳- نهادینه کردن و اعمال مدیریت صنعت گردشگری در روستاهای ساحلی

هرچند کشور ایران به ملاحظات گوناگون همواره مورد توجه مردم همه نقاط جهان بوده و هر چند ردپای گردشگران را از گذشته‌های دور می‌توان در این سرزمین دنبال نمود، اما پرداختن به موضوع گردشگری و ازدیدگاه اقتصادی و فرهنگی و معرفی کشور و آداب و رسوم و خصوصیات آن به جهانیان فقط از آغاز دوران سلطنت شاهنشاهی دودمان پهلوی است که به آن اقدام گردید. نخستین گام عملی در زمینه گردشگری کشور، بصورت ایجاد یک رشته مهمانخانه در سواحل خزر، بمنظور استفاده بهینه از جاذبه‌های گردشگری منطقه در زمان رضا شاه برداشته شد. بطور کلی تکوین گردشگری در سواحل دریای خزر از دهه دوم سده اخیر آغاز شد ولی بیشتر، بخشهای محدوده استان مازندران و در استان گیلان نیز انزلی مورد توجه بوده است. [دهستانی: ۱۳۸۳، ۴]

پتانسیل گردشگری در روستاهای ساحلی، بیش از هر چیز به سرمایه‌های جغرافیایی، کیفیت مناظر طبیعی و فرهنگ بومی آن بستگی دارد. لذا ارزش نهادن به این عوامل و تبدیل آنها به عناصر قابل عرضه، ترویج فرهنگ حفظ و مراقبت از سنتها، آداب و رسوم، چشم اندازها، محیط زیست منطقه و امکانات رفاهی آن را تضمین نموده و روستاهای سواحل دریای خزر را به صورت یک محصول گردشگری در می‌آورد.